

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ประเทศใดมีประชากรที่ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องและทั่วถึง ประเทศนั้นก็ประสบความสำเร็จในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศไม่ว่าในด้านใดต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการพัฒนากำลังคนก็คือ กระบวนการทางการศึกษานั้นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526) การศึกษา คือ เครื่องมือและกระบวนการต่อเนื่องอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้มนุษย์มีความเจริญองาม ปรับตัวได้ ดำเนินชีวิตดี และมี การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ มนุษย์เรียนรู้ได้ คิดได้ ทำได้ และแก้ไขปัญหาได้ เพราะมนุษย์ได้รับการศึกษา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติในวิถีการดำเนินชีวิต การศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษากับชีวิต จึงเป็นเส้น โยสองเส้นพันรวมกันเป็นเกลียวแน่นสนิท ต่างเื้อ้อำนวยประโยชน์แก่กันและมีผลกระทบท่อกันมาตลอด (สุมน อมรวิวัฒน์, 2533)

เมื่อพิจารณาถึงการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ให้แก่ประชากรแล้ว จะเห็นได้ว่าการประถมศึกษาเป็นการศึกษาระดับที่สำคัญที่สุด นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ เพราะเป็นการศึกษาที่จัดให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน (อำรุง จันทวานิช, 2523) ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาท และหน้าที่ของตน ในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มี สุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข (กรมวิชาการ, 2534)

การศึกษาในระดับประถมศึกษาจึงเป็นการจัดการศึกษาให้ประชากรได้มีความรู้ขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตและเป็นพื้นฐานการศึกษาทุกระดับ โรงเรียนประถมศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษา สุมณ อมรวิวัฒน์ (2530) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติ (Operation Unit) เป็นหน่วยที่นำนโยบาย เป้าหมาย จุดประสงค์ของการศึกษาและหลักสูตรมาสู่ภาคปฏิบัติให้เกิดผล โรงเรียนเป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นนักเรียนประถมศึกษาจะมีความรู้ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจึงเป็นผลมาจากการบริหารงานต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526) ได้ระบุ คุณภาพของการประถมศึกษาควรจะหมายถึงการศึกษาที่

1. มีวัตถุประสงค์และเนื้อหาในหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของรัฐ (โดยมีพื้นฐานอยู่บนความต้องการของสังคม)
2. มีความสอดคล้องเหมาะสมกับชีวิตจริงและเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต
3. มีมาตรการ กระบวนการดำเนินงานและติดตามที่นำไปสู่วัตถุประสงค์ที่วางไว้ อย่างถูกต้องครบถ้วน
4. ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่ต้องการในทุกมิติ

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2528) กล่าวว่า การพิจารณาคุณภาพการศึกษาให้พิจารณาจากองค์ประกอบ 4 ประการคือ

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. อัตราการเข้าชั้นหรือการไม่ผ่านจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร
4. ภาวะสุขภาพของนักเรียน

ซึ่งแต่ละองค์ประกอบ ต้องทำการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน ส่วนมากจะใช้แบบสอบมาตรฐาน มาทำการทดสอบให้เห็นชัดเจนว่า สถานภาพแต่ละเรื่องอยู่ในระดับไหน ถ้าต่ำกว่าเกณฑ์ที่คาดหวังไว้ ก็ถือว่าขาดคุณภาพ ถ้าสูงกว่าเกณฑ์ก็ถือว่ามีความสูง

ในด้านคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการศึกษาค้นคว้า และวิจัยของบุคคลและสถาบันต่าง ๆ พบว่า ปัญหาคุณภาพของนักเรียนมี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณสมบัติที่จำเป็นในการดำรงชีวิตยังไม่เป็นที่น่าพอใจ สุนทรวิวัฒน์ และคณะ (2530) ได้รวบรวมและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า คุณภาพของการประถมศึกษา ยังไม่เป็นที่พอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะของนักเรียนที่จบการศึกษา ยังไม่บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร ปัญหาการศึกษาที่มีทั้งปัญหาที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของระบบการศึกษา เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม ค่านิยม วัฒนธรรม และปัญหาในระบบการศึกษา โดยตรง เช่น ประสิทธิภาพของการปฏิบัติ ความขาดแคลนและความไม่เสมอภาค ชาญชัย อาจินสมาจาร (2533) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำว่ามีสาเหตุมาจาก

1. การเตรียมความพร้อมทางบ้าน เด็กยังไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอที่จะเข้าโรงเรียน ภูมิหลังทางสติปัญญาอาจจะยังไม่เหมาะสมกับประสบการณ์ในโรงเรียน
2. ภาษาที่เด็กใช้ในบ้านต่างไปจากภาษาในโรงเรียน การพูดที่คล่องแคล่วมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ในการอ่านและการเขียน
3. การสนับสนุนจากผู้ปกครอง เด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียน คือ เด็กที่มีผู้ปกครองให้การสนับสนุน เด็กหลายคนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองอย่างเพียงพอด้วยเหตุผล ผู้ปกครองอาจจะไม่ใส่ใจในผลการเรียนของเด็ก หรือไม่รู้ในสิ่งที่โรงเรียนดำเนินการเพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จ อาจเป็นผู้ไม่รู้หนังสือ ความรู้ของผู้ปกครองที่จะปฏิสัมพันธ์กับครูเลยขาดหายไป
4. ความกดดันทางเศรษฐกิจ ผู้ปกครองมีความกดดันทางเศรษฐกิจอาจทำให้มีความกดดันต่อการเข้าโรงเรียนของเด็ก การให้ช่วยเหลืองานในบ้าน ในไร่นา ดูเหมือนจะมีน้ำหนักมากกว่าการให้เด็กเข้าโรงเรียน
5. เจตคติทางวัฒนธรรม เจตคติทางบวกต่อการศึกษารวมทั้งชุมชนมีความสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็ก

6. โปรแกรมการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำในโรงเรียนอาจมีผลมาจากโปรแกรมที่ไม่ดี รวมถึงครูไม่มีคุณภาพ วิธีการสอนไม่ดี หลักสูตรไม่เหมาะสม

7. การบริหารการศึกษา ถ้าการบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น ขาดแคลนครู ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมผลสัมฤทธิ์ก็ไม่น่าจะสูงขึ้นได้

จากสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความพร้อมของโรงเรียน การสอนของครู นักเรียนและผู้ปกครองมีผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักเรียนทั้งสิ้น

ในด้านความพร้อมของโรงเรียน เช่น จำนวนบุคลากร อาคารสถานที่ และงบประมาณ มีส่วนช่วยทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูดีขึ้น จากการศึกษาของ วิมล เอ็มโอช (2529) เกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่าด้านที่เป็นปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ งบประมาณ วิชาการ บุคลากร และอาคารสถานที่ ในด้านการสอนของครู จากการศึกษาของสิริเพ็ญ เอมลละอง (2531) พบว่า ครูประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการและการใช้เอกสารหลักสูตร ครูมีภาระกิจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ในด้านนักเรียนและผู้ปกครอง พบว่าอุปสรรคในการเรียนรู้ของเด็กคือความยากจน ขาดความพร้อม เครื่องเขียน แบบเรียน และอุปกรณ์การศึกษา สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพราะเศรษฐกิจครอบครัวไม่ดี จึงมีปัญหาด้านสุขภาพ และสติปัญญา

เมื่อพิจารณาถึง ความพร้อมทางด้านทรัพยากรทางการศึกษา เช่น บุคลากร อาคารสถานที่ และงบประมาณ ก็พบว่าปัจจัยที่สำคัญในอันที่จะเป็นตัวส่งเสริมทำให้ผลผลิตทางการศึกษามีคุณภาพยิ่งขึ้น ถ้าโรงเรียนมีปัจจัยที่ขาดประสิทธิภาพ และขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา ย่อมทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาต่ำตามไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535)

เนื่องจากการประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับและเป็นภาระผูกพันที่รัฐมีต่อสังคม จึงจำเป็นต้องจัดหาอาคารสถานที่ ครู และอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นให้เพียงพอกับการเพิ่มขึ้นของ ประชากรในวัยเรียน โดยทั่วถึง เมื่อเปรียบเทียบการลงทุนทางการศึกษาของรัฐที่มีต่อการจัดการ การศึกษาระดับต่าง ๆ แล้วจะเห็นว่ารัฐได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษามากกว่าการ ศึกษาในระดับอื่น แต่ถึงกระนั้นก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการในการดำเนินงานตามเป้าหมายของ การจัดการประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526) จากงบประมาณ รายจ่ายทางการศึกษาประจำปี 2530 พบว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัด สรรงบประมาณจำแนกตามประเภทการใช้ดังนี้ เงินเดือนและค่าจ้างประจำ 82.16% ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง 10.45% ค่าวัสดุ 1.45% ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงคุณภาพ 2.98% และอื่นๆ 1.95% (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535) จะเห็นได้ว่าการจัดงบประมาณ ทางการศึกษาของหน่วยงาน จะจัดสรรในหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำมากที่สุด ดังนั้นเงินที่ จะต้องนำไปใช้จ่ายเพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาจึงมีน้อยลง

แนวทางการจัดการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ในข้อ 37 ได้ ระบุไว้ว่า ให้หน่วยงานการศึกษาประสานการวางแผนและการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการระดม ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และต่างประเทศมาใช้ประโยชน์ทาง การศึกษาให้มากที่สุด โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย ความจำเป็นเร่งด่วน ทิศทางการพัฒนาการ ศึกษาของประเทศ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535-2539) แหล่งที่มาของงบประมาณ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาตินั้นมีแหล่งรายได้จาก 2 แหล่ง คือ จาก รัฐบาลกลางเป็นส่วนใหญ่ และจากเงินสนับสนุนจากภาคเอกชนทั้งในส่วนที่ผู้ประกอบการ ชุมชน บริจาค และเงินกู้ และเงินให้เปล่าจากต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535)

จากการที่งบประมาณที่ได้มาส่วนใหญ่จะใช้จ่ายเป็นเงินเดือนและค่าจ้างประจำมากกว่า การจัดกิจกรรมทางการศึกษา ทำให้มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ ซึ่งทำให้การพัฒนาการศึกษา ไม่สามารถก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็วตามแผนที่วางไว้ ดังนั้นความช่วยเหลือจากต่างประเทศ จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนากำลังคนให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา ดังเช่นประเทศไทย

องค์การระหว่างประเทศได้มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือเสริมสร้างการพัฒนาประเทศมาเป็นเวลานานแล้ว โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา บทบาทและความร่วมมือดังกล่าว มีหลายรูปแบบ หลายลักษณะ เช่น ให้ความร่วมมือกับทางการวิจัย การจัดอบรมทางการศึกษา ให้ความช่วยเหลือในรูปผู้เชี่ยวชาญ ทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 1-6 องค์การระหว่างประเทศได้เข้ามาให้ความช่วยเหลือในโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการอนามัยโรงเรียน โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา โครงการวิทยุโรงเรียน โครงการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา โดยใช้สื่อ RIT โครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา โครงการขยายการศึกษาภาคบังคับและโครงการอื่น ๆ โดยการให้ความช่วยเหลือมาในลักษณะ ผู้เชี่ยวชาญ ทุนศึกษาต่อ เงินให้เปล่าและเงินกู้ ซึ่งองค์การที่ให้ความช่วยเหลือได้แก่ องค์การยูนิเซฟ (UNITED NATIONS CHILDREN FUND) องค์การยูเนสโก (UNITED NATIONS EDUCATIONAL SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION) องค์การซีมีโอ (SOUTHEAST ASIAN MINISTERS OF EDUCATION ORGANIZATION) องค์การสหประชาชาติ (UNITED NATIONS) สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (INTERNATIONAL DEVELOPMENT ASSOCIATION) ธนาคารโลก (INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT) และมูลนิธิฟอร์ด (FORD FOUNDATION) (ปรารภณา สงวนวงษ์, 2533)

นอกจากนี้แล้วยังมีองค์การเอกชนต่างประเทศที่ได้มีส่วนให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติอีก ดังเช่น โรงเรียนวัดป่าเขาสัมมะงา อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เป็นโรงเรียนที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย โดยนำเงินมาสร้างเพนพื้นอาคารเรียน จัดซื้อหนังสือห้องสมุดโรงเรียน ใช้อุปกรณ์กีฬา โต๊ะ ม้านั่ง จัดสร้างสนามเด็กเล่นพร้อมทั้งอุปกรณ์ และโรงเรียนบ้านชายทะเล อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับเงินช่วยเหลือในการดำเนินการในโครงการห้องสมุด

โครงการสื่อการเรียนการสอน (วิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ) โครงการอาหารเสริม โครงการผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว โครงการเลี้ยงไก่ โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการสุขภาพปากและฟัน โครงการอาหารกลางวัน โครงการสนามเด็กเล่น โครงการค่ายพักแรม และโครงการกีฬာ โรงเรียนมหาราช 4 อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การอินเตอร์แอต ในด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานในโครงการธนาคารข้าว โครงการประปาโรงเรียน โครงการร้านตัดผม โครงการเลี้ยงปลา โครงการปลูกไม้ผล และการจัดผู้อุปการะเด็กให้เด็กนักเรียนที่ยากจน โดยองค์การเหล่านี้ได้เข้าไปมีส่วนช่วยเหลือในโรงเรียนประถมศึกษาโดยตรง โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ชนบทยากจน โรงเรียนที่อยู่ตามแนวชายแดน ซึ่งองค์การที่ได้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือนั้น ได้แก่ มูลนิธิศุภมิตรแห่งประเทศไทย (WORLD VISION FOUNDATION OF THAILAND) มูลนิธิสังเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ ในประเทศไทย (CHRISTIAN CHILDREN'S FUND FOUNDATION IN THAILAND) องค์การอินเตอร์แอต ประเทศไทย (INTERAID) องค์การซี.อาร์.เอส (CATHOLIC RELIEF SERVICES) และสำนักงานคาทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย (โคเออร์) CATHOLIC OFFICE FOR EMERGENCY RELIEF AND REFUGEES ซึ่งลักษณะการให้ความช่วยเหลือขององค์การเหล่านี้มีทั้งเป็นจำนวนเงิน วัสดุอุปกรณ์หรือการสนับสนุนในด้านโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน

จากความช่วยเหลือที่ได้รับในรูปแบบต่าง ๆ เป็นเวลานานมีส่วนช่วยให้โรงเรียนได้รับความคล่องตัวในด้านต่าง ๆ ความช่วยเหลือส่งผลกระทบไปยังตัวเด็กโดยตรง ประกอบกับยังไม่มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะและการดำเนินการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนประถมศึกษาโดยไม่ผ่านสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้นมาก่อน

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะได้ศึกษาผลการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศดังกล่าวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อทราบผลและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโรงเรียนและองค์การต่างประเทศว่าเป็นอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานผู้ให้และผู้รับ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับความช่วยเหลือต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาผลของการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศที่ยังให้
ความช่วยเหลือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ ปีการศึกษา 2536 ซึ่งได้แก่ โรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจากจำนวน 5 องค์การ
ได้แก่ องค์การ ซี.อาร์.เอส. องค์การอินเตอร์เอดประเทศไทย มูลนิธิสังเคราะห์เด็กยากจน
ซี.ซี.เอฟ ในประเทศไทย มูลนิธิศุภมิตรแห่งประเทศไทย และสำนักงานคาทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบ
ภัยและผู้ลี้ภัย (โคเออร์) ซึ่งองค์การต่างประเทศดังกล่าวนี้ ได้ให้ความช่วยเหลือในโรงเรียน
ประถมศึกษาโดยไม่ผ่านสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

องค์การต่างประเทศ หมายถึง องค์การเอกชนต่างประเทศ องค์การเอกชนที่เป็น
สมาชิกขององค์การระหว่างประเทศ หรือองค์การที่ได้รับเงินสนับสนุนจากต่างประเทศ ซึ่งได้มี
ส่วนให้ความช่วยเหลือในโรงเรียนประถมศึกษา โดยไม่ผ่านสำนักงานคณะกรรมการการประถม
ศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ องค์การอินเตอร์เอดประเทศไทย (INTERAID) องค์การ ซี.อาร์.เอส.
(CATHOLIC RELIEF SERVICES) มูลนิธิสังเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ. ในประเทศไทย
(CHRISTAIN CHILDREN'S FUND FOUNDATION IN THAILAND) มูลนิธิศุภมิตรแห่งประเทศไทย
(WORLD VISION FOUNDATION OF THAILAND) และสำนักงานคาทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบ
ภัยและผู้ลี้ภัย (โคเออร์) (COTHOLIC OFFICE OF EMERGENCY RELIEF AND REFUGEES)
การให้ความช่วยเหลือ หมายถึง ความช่วยเหลือสนับสนุนขององค์การต่างประเทศ
ในด้านต่าง ๆ ที่ให้แก่โรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ เงินช่วยเหลือเพื่อให้โรงเรียนนำไปใช้ใน
การดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น วิทยากรที่มาให้ความรู้ คำแนะนำ

หรือสารคดีในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนหรือบุคลากรในโรงเรียน สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ผลของการให้ความช่วยเหลือขององค์การต่างประเทศแก่โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การที่โรงเรียนประถมศึกษาได้นำความช่วยเหลือที่ได้รับจากองค์การต่างประเทศในด้าน การเงิน วิทยากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานของ โรงเรียนในการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาโรงเรียนและนักเรียน

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ โดยตรง ในลักษณะต่าง ๆ ปีการศึกษา 2536

ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้รักษาราชการแทน ในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับความช่วยเหลือจาก องค์การต่างประเทศ โดยตรง ในปีการศึกษา 2536

ครู หมายถึง ครูที่รับผิดชอบในโครงการหรือดำเนินกิจกรรมที่ได้รับความช่วยเหลือ จากองค์การต่างประเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2536

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์การต่างประเทศ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือโรงเรียน ในลักษณะต่าง ๆ โดยศึกษาจากเอกสาร บทความ รายงานการวิจัย ประกอบกับสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ และจากการ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ขององค์การ เพื่อนำข้อมูล เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัยและ ประกอบการเขียนรายงานการวิจัย

2. เครื่องมือการวิจัยที่สร้างขึ้นประกอบด้วย แบบสอบถามผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบ โครงการ และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และเจ้าหน้าที่องค์การต่างประเทศ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย หลังจากนั้น จึงนำเครื่องมือไปทดลอง ใช้กับผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ใน

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลยและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ที่ไม่ใช้ตัวอย่างประชากร แล้วจึงนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขการใช้ภาษาและความเหมาะสมของข้อคำถาม เพื่อให้ตรงกับความเป็นจริงเพื่อนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรต่อไป

3. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับประชากรและตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบด้านการรับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ

4. นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ใช้คำร้อยละ และจัดลำดับความสำคัญรวมทั้งบรรยายประกอบความเรียง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอแนะประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ทราบปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ ที่ไม่ผ่านสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อันจะทำให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียนประถมศึกษาและองค์การต่างประเทศ ได้ข้อมูลไปปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานทั้งสองฝ่าย

2. เป็นข้อมูลพื้นฐานที่โรงเรียนประถมศึกษาจะนำไปพิจารณาขอความช่วยเหลือจากองค์การต่างประเทศ